

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41
Әдістемелік нұсқау		

ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУ

Пән: (таңдамалы компонент)	Фармакология-1
Пән коды	Farm 3301-1
Мамандығы:	6B10101 «Жалпы медицина»
Сағат саны/кредит саны	120/4
Курс және семестр:	3/5
Тәжірибелік сабақ	30

2023-2024 оқу жылы

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы	044-41
Әдістемелік нұсқау	

Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқау силлабус негізінде әзірленді және кафедра мәжілісінде қаралды.

Хаттама № 10 «15» 05 2023ж.

Каф. мең., ф.г.к., профессор м.а. Токсанбаева Ж.С.

ОҢТҮСТІК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41
Әдістемелік нұсқау		

№1 практикалық сабақ: Кіріспе. Фармакология ғылыми пән ретінде. Даму тарихы. Дәрілік заттардың фармакокинетикасы, фармакодинамикасы. Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуі.

2. Мақсаты: Студенттерді фармакологияның даму тарихымен таныстыру. Дәрілердің ағзадағы фармакологиялық әсерінің негізі туралы жалпы заңдылықтар туралы студенттерде түсінік қалыптастыру. Болашақ дәрігерлерге медицина қызметкерлері мен халыққа ақпараттық және кеңес беру қызметтерін көрсету дағдыларын дамыту мақсатында фармакодинамиканың және дәрілік заттардың фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы білім беру. Болашақ дәрігерлерге медицина қызметкерлері мен халыққа ақпараттық және кеңес беру қызметтерін көрсету дағдыларын дамыту мақсатында дәрілердің әсер етуінің әртүрлі факторларға тәуелділігі туралы білім беру.

3. Оқыту мақсаттары:

Дәрі-дәрмектердің фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы және фармакологиялық әсерлерден туындаған органдар мен жүйелер функциясының өзгеруі туралы білім беру;

Дәрі-дәрмектерді олардың қасиеттері туралы идеялар негізінде қолдану мүмкіндіктерін үйрету;

Рецепттерді құрастырудың және рецепт рецептурасын дайындаудың жалпы принциптерін үйрету;

Дәрілердің дозасын және концентрациясын есептеуді үйрету;

Әртүрлі мүшелер мен жүйелердің ауруларына препараттарды қолдануды үйрету.

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. Фармакологияның анықтамасы мен міндеттері
2. Фармакологияның даму тарихы, жетістіктері мен болашағы
3. Химиялық құрылым мен заттардың әрекеті арасындағы байланысты зерттеу негізінде жаңа препараттардың синтезі
4. Дәрі-дәрмектерді тағайындау ережелерін реттейтін негізгі нормативтік құжаттар
5. Жалпы тұжырымдамамен танысу Жалпы рецептураның негізгі түсініктері мен шарттары (жалпы тұжырым, дәрілік зат, дәрілік зат, дәрілік зат, дәрілік зат)
6. Қазақстан Республикасы дәрілік заттардың мемлекеттік тізілімі. Дәрілік заттардың номенклатурасы. Дәрілік заттардың атауларын қалыптастыру
7. Рецепт, оның құрылымы. Рецепт жазудың және дұрыстығын тексерудің жалпы ережелері. Дәріханалардан дәрі-дәрмектерді шығару ережелері. Денсаулық сақтау жүйесіне электронды рецепттерді енгізу
8. Рецепт бланкілері. Рецепт формасы (дәрі-дәрмектерді толық көлемде тағайындау үшін, жеңілдікпен тағайындау үшін, есірткіні тағайындау үшін). Уытты, күшті, есірткі мен есірткі құралдарын тағайындау ерекшеліктері.
9. Рецепт формалары, рецепт бойынша қысқартулар

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979- AO «Южно-Казахстанская медицинская академия»	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы	044-41	
Әдістемелік нұсқау		

10. Қатты, жұмсақ, сұйық дәрілік формалар. Инъекцияға арналған дәрілік формалар. Басқа дәрілік формалар.
11. Дәрілерді ағзаға енгізу жолдары .. Басқарудың негізгі бағыттарының артықшылықтары мен кемшіліктері.
12. Фармакокинетиканың негізгі принциптері. Дәрілердің биожетімділігі және биоэквиваленттілігі.
13. Жүктілік кезіндегі дәрілік заттардың фармакокинетикасының ерекшеліктері, ұрық дәрілерінің фармакокинетикасы мен фармакодинамикасына әсер ететін факторлар.
14. Жаңа туылған нәрестелердегі фармакотерапияның ерекшеліктері
- 5. Пәннің соңғы оқу нәтижелеріне жетудің негізгі формалары / әдістері / технологиясы: шағын топтарда жұмыс, пікірталастар.**
- 6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету деңгейін бағалау үшін бақылау түрлері: ауызша сұрау, тесттік және ситуациялық тапсырмаларды шешу, рецептер жазу.**

7. Әдебиет: 1 қосымша

8.Бақылау сұрақтары:

1. Фармакологияны ғылыми пән ретінде сипаттау
2. Фармакологияның негізгі бөлімдері
3. Терминдерді анықтаңыз: дәрі, дәрілік зат, дәрілік зат, дәрілік зат, дәрі-дәрмек шикізаты
4. Мемлекеттік фармакопея, Халықаралық фармакопея дегеніміз не? Олар қандай мәселелерді реттейді?
5. Препараттың Қазақстан Республикасында қолдануға мақұлданғанын қалай анықтауға болады?
6. Дәрілік заттарды Мемлекеттік тізілімге тіркеудің мақсаттары туралы айтыңыз
7. Терминдерді анықтаңыз: халықаралық патенттік емес атауы (INN), фирмалық атауы, фирмалық атауы, препарат
8. Дәрілік атаулардың пайда болу принциптері туралы айтып беріңіз
9. Рецепт дегеніміз не және ол қандай бөліктерден тұрады?
10. Рецепт бланкілерінің формалары қандай?
11. Әр түрлі рецепттердің ұзақтығын атаңыз
12. Бір рецепт бойынша қанша дәрі тағайындауға болады?
13. Науқастарға дәрі-дәрмекпен қамтамасыз ету үшін қандай жеңілдіктер беріледі?
14. Дәріханалардан есірткіні тағайындау және жіберу тәртібі туралы айтып беріңіз
15. Улы, әсіресе улы және психотропты препараттарды тағайындау тәртібі туралы айтыңыз
16. Қандай қолдар мен мөрлер әртүрлі рецепттерді біріктіреді?
17. Дәріханадан дәрі-дәрмектерді жіберу нормаларын атаңыз (бір рецепт үшін)
18. Қатты дәрілік формаларды тізімдеңіз.
19. «Ұнтақ», «түйіршіктер», «драже», «таблеткалар», «капсулалар» дәрілік формасын анықтаңыз
20. Бөлінген (дозаланған) ұнтақтың салмағы қаншалықты болуы мүмкін?

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA —1979— AO «Южно-Казахстанская медицинская академия»	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41
Әдістемелік нұсқау		

21. Латынша аудармасы: ұнтақ, сүтті қант, балауыз қағазы, қапталған таблеткалар, ішекте еритін, қатты, жұмсақ.

Жаттығулар:

1. Келесі рецепттерді жазу үшін рецепт бланкілерінің қандай түрлері керек? Қандай жазулар, қолдар мен мөрлер бекітілуі керек?

(1) Rp: Solutionis platyphillini hydrotartratis 0.2 % - 1ml

D.t.d. №.10 in amp.

S. 1 мл күніне 2 рет, тері астына

(2) Rp: Dragee «Mydocalm» 0.15 № 30

D.S. 1 таблеткадан күніне 3 рет

(3) ҰОС ардагері:

Rp: Unguenti «Aurobin» 20.0

D.S. күніне 2 рет зардап шеккен аймақтарға жағыңыз

(4) онкологиялық науқастар:

Rp: Unguenti «Aurobin» 20.0

D.S. күніне 2 рет зардап шеккен аймақтарға жағыңыз

(4) онкологиялық науқастар:

Rp: Solutionis platyphillini hydrotartratis 0,2% - 1мл

D.t.d. №.10 in amp.

S. 1 мл күніне 2 рет тері астына

(5) созылмалы ауруы бар науқас:

Rp.: Tab. «Ednyt» 0,010

D.t.d. N.28

S. 6 ай бойы күніне 1 таблеткадан.

(6) Rp.: Tabulettas «Radedorm» 0, 005 N.20

Күніне түнде D.S.1 таблетка.

(7) Rp.: Sol. Clonidini 0, 25% - 1,5 ml

S. күніне екі рет бір тамшыдан Екі көзге.

(8) Rp.: Sol. Piritrarnidi 0, 015 - 2 ml

D.t.d. N.5 in ampullis

S. 2 мл бұлшықет ішіне ауырсыну үшін.

(9) Rp.: Tab. Nitroglycerini 0,0005 N.40

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA —1979— AO «Южно-Казахстанская медицинская академия»	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы	044-41	
Әдістемелік нұсқау		

D.S. Ангина пекторисінің шабуылымен 1 таблеткадан тілге

(10) Rp.: Moxastini 0,025
 Coffeini 0,03
 D.t.d. N.10 in tabulettis
 S. 1 таблетка сапардан 1 сағат бұрын
 (Кинидрил таблеткалары)

(11) Rp.: Dermatoli 0,2
 Extracti Belladonnae 0,01
 Olei Cacao 3,0
 M.f. supp. rectale
 D.t.d. N.6
 S. 1 суппозиторий таңертең және кешке тікелей

№2 тәжірибелік сабақ «Афферентті иннервацияға әсер ететін құралдар»

Мақсаты: болашақ дәрігерлерге медицина қызметкерлері мен халыққа ақпараттық және кеңес беру қызметтерін көрсету дағдыларын дамыту мақсатында афферентті иннервацияға әсер ететін дәрілік заттардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы білім беру.

Оқыту мақсаттары:

- ағзалар мен жүйелердің әртүрлі ауруларында эфферентті иннервацияға әсер ететін дәрілерді қолдануды үйрету.

Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. Сезімтал жүйке терезелерін тежейтін және / немесе афферентті нервтерге қозу жасайтын құралдар Жергілікті анестетиктер.
 2. Анықтамасы, классификациясы. Жергілікті анестетикке қойылатын талаптар. Прокаин, лидокаин, артикейн, бупивакаин, ропивакаин.
 3. Жергілікті анестетиктердің әсер ету механизмі. Қазіргі заманғы анестетиктердің салыстырмалы бағасы және оларды анестезияның әртүрлі түрлерінде қолдану
 4. Жергілікті анестетиктерді қолдану ерекшеліктері. Есері бар дәрілер.
 5. Жергілікті анестетиктердің жанама әсерлері мен уытты әсерлері, олардың алдын-алу шаралары.
 6. Жүкті және бала емізетін әйелдерде жергілікті анестетиктерді қолдану.
 7. Нерв ұштарын қорғайтын заттар.
 8. Астингендер (висмуттың негізгі нитраты, таннин, емен қабығының қабығы, Сент-Джон сусынын инфузия, шалфей жапырақтары, түймедақ гүлдері, көкжидек, алюминий-калий алюминийі). Классификациясы, әсер етудің негізгі тетіктері.
- Органикалық және бейорганикалық байланыстырғыштардың салыстырмалы сипаттамалары. Қолдану көрсеткіштері. Жанама әсерлері.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SKMA —1979—	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы			044-41	
Әдістемелік нұсқау				

9. Ашытатын заттар (крахмалдан алынған шырыш, алюминий гидроксиді, магний трисиликаты). Органикалық және бейорганикалық сіңдіргіш заттар. Қолдану принципі мен механизмі. Негізгі әсерлері. Қолданылуы.
 10. Адсорбциялық заттар (активтендірілген көмір, тальк, ақ саз). Іс-әрекет принципі мен механизмі. Негізгі әсерлері. Қолданылуы.
 11. Ынталандырушы әрекеттің құралдары.
 12. Тітіркендіргіш заттар (камфор спирті, аммиак ерітіндісі, горица, тазартылған скипидар майы). Анықтамасы, мақсаты
 13. Тітіркендіргіштердің терапиялық әсеріне негіз болатын әсер. Теріге және шырышты қабаттарға әсері, осыдан туындайтын рефлексстердің маңызы. Жеке тітіркендіргіштердің сипаттамасы, оларды қолдану.
 14. Афферентті иннервацияға әсер ететін агенттердің басқа препараттармен әрекеттесуі.
- Пәннің соңғы оқу нәтижелеріне жетудің негізгі формалары / әдістері / технологиясы: шағын топтарда жұмыс, пікірталастар.**

Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету деңгейін бағалау үшін бақылау түрлері: ауызша сұрау, тесттік және ситуациялық тапсырмаларды шешу, рецепт жазу

Әдебиет: 1 қосымша

Бақылау сұрақтары:

1. Сезімтал жүйке терезелерін тежейтін және / немесе афферентті нервтер бойымен қозуды өткізетін құралдар туралы түсінік беру.
2. Әр түрлі жергілікті анестезияда қолданылатын дәрілер туралы түсінік беріңіз.
3. Дәрі-дәрмекті жазыңыз: прокаин, лидокаин, артикейн, бупивакаин, ропивакаин.
4. Жергілікті анестетиктің әсер ету механизмі қандай? Қазіргі заманғы анестетиктерге және оларды әртүрлі анестезия түрлерінде қолдануға салыстырмалы баға беріңіз.
5. Жергілікті анестетиктерді қолданудың ерекшелігі неде?
6. Мезанестетикалық заттардың жанама және уытты әсерлері туралы, олардың алдын-алу шаралары туралы түсінік беру.
7. Жүкті және бала емізетін әйелдерде жергілікті анестетиктерді қолдану туралы айтып беріңіз ..
8. Нерв талшықтарын қорғайтын препараттарды анықтаңыз
9. Тұндырғыштар туралы түсінік беріңіз (висмуттың негізгі нитраты, таннин, емен қабығының қабығы, Сент-Джон сусынын инфузиясы, шалфей жапырақтары, түймедақ гүлдері, көкжидек, алюминий-калий алюминийі).
10. Астрогендердің негізгі эффектілері мен әсер ету механизмдері қандай? Органикалық және бейорганикалық тұтқырлықтардың салыстырмалы сипаттамалары. Қолдану көрсеткіштері. Жағымсыз әсерлері.
11. Ашытқы агенттерге сипаттама беріңіз (крахмалдан алынған шырыш, алюминий гидроксиді, магний трисиликаты). Органикалық және бейорганикалық қаптайтын агенттер. Қолдану принципі мен механизмі. Негізгі әсерлері. Қолданылуы.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SKMA —1979— 	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы			044-41	
Әдістемелік нұсқау				

12. Сіңіргіш заттарды сипаттаңыз (белсендірілген көмір, тальк, ақ саз). Іс-әрекет принципі мен механизмі. Негізгі әсерлері. Қолданылуы.

13. Әрекеттің қоздырғыш түрін сипаттаңыз Тітіркендіргіш заттар (камфор спирті, аммиак ерітіндісі, горица, тазартылған скипидар майы). Анықтамасы, мақсаты.

14. Тітіркендіргіштердің терапиялық әсерінің негізінде қандай әсерлер бар: теріге және шырышты қабаттарға әсері, осыған байланысты рефлексстердің маңызы.Тітіркендіргіштердің жеке сипаттамалары, оларды қолдану.

15. Аfferентті иннервацияға әсер ететін дәрілердің басқа препараттармен әрекеттесуі туралы айтыңыз

Келесі дәрі-дәрмектерді тағайындаңыз:

1. Инфильтрациялық анестезия құралдары.
2. Анестезияны жүргізу құралдары.
3. Терминалды анестезияға арналған құралдар.
4. Анестезияның барлық түрлеріне қолданылатын құрал
5. Ауыз қуысының шырышты қабығының қабынуға қарсы құралы.
6. Күйіп, жаралануға арналған конверт.
7. Жүрек тамырларын рефлексивті түрде кеңейтетін тітіркендіргіш.
- 8.Дикаин-Дикаинум (1% ерітінді-5мл)
9. Novocainum-Novocainum (0,25% ерітінді - 5 мл)
10. Висмут нитратының негізі-бисмуттисубнитралар (кесте №25 № 10)

№3 тәжірибелік сабақ «Эfferентті иннервацияға әсер ететін құралдар. Холинергиялық препараттар».

2. Мақсаты: Болашақ дәрігерлерге медицина қызметкерлері мен халыққа ақпараттық және кеңес беру қызметтерін көрсету дағдыларын дамыту мақсатында эfferентті иннервацияға әсер ететін дәрілік заттардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы білім беру.

3. Оқыту мақсаттары:

Эfferентті иннервацияға әсер ететін дәрілік заттардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы және фармакологиялық әсерден туындаған мүшелер мен жүйелер қызметіндегі өзгерістер туралы білім беру;

Дәрі-дәрмектерді олардың қасиеттері туралы идеялар негізінде қолдану мүмкіндіктерін үйрету;

Рецепттерді құрастырудың және рецепт рецептурасын дайындаудың жалпы принциптерін үйрету;

• ағзалар мен жүйелердің әртүрлі ауруларында эfferентті иннервацияға әсер ететін препараттарды қолдануды үйрету;

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

Вегетативті жүйке жүйесінің жалпы сипаттамасы

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41
Әдістемелік нұсқау		

2. Холинергиялық синапстың құрылымы мен қызметі. М- және Н-холинергиялық рецепторлардың локализациясы. Маскарино- және никотинохолинергиялық рецепторлардың сипаттамасы, олардың ішкі типтері.
3. Холинергиялық синапстардағы қозудың берілуіне әсер ететін заттардың жіктелуі
4. Антихолинэстераза препараттары (жанама әсер ету түріндегі М- және Н-холиномиметикалық дәрілер). Негізгі әсерлері. Дәрілер мен қолданудың салыстырмалы сипаттамасы.
5. Органофосфор қосылыстарының әсер ету ерекшеліктері.
6. Антихолинэстераза препараттарының жанама және уытты әсерлері.
7. Антихолинэстераза препараттарының басқа препараттармен әрекеттесуі.
8. Органофосфор қосылыстарымен уланған жағдайда холинэстераза реактивтерін (дипироксим, аллоксим, изонитросин) қолдану.
9. М-холинергиялық рецепторларға әсер ететін құралдар. Көзге әсері (оқушы мөлшері, көзішілік қысым, орналасу), ішкі мүшелердің тегіс бұлшықеттері, бездердің секрециясы.
10. Дәрілік заттардың салыстырмалы сипаттамасы.
11. Мускариннің токсикалық әсері. Улануды емдеу.
12. М-антихолинэргетиктер, негізгі фармакологиялық әсерлері. Атропиннің көзге, жүрек-тамыр жүйесіне, тегіс бұлшықеттерге, бездерге әсері.
13. Іс-әрекеттің ерекшеліктері. Атропинмен улану және онымен көмектесу.
14. Платифиллин, ипратропий бромиді сипаттамасы. Қолданыс ерекшеліктері. Басқа препараттармен әрекеттесу.
15. Таңдамалы әрекет ететін М-антихолинэргетиктер (пирензепин, тиотропий бромиді). Қолданыс ерекшеліктері. Басқа препараттармен әрекеттесу.
- 5. Пәннің соңғы нәтижелеріне жетудің негізгі формалары / әдістері / технологиялары: шағын топтарда жұмыс жасау.**
- 6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету деңгейін бағалау үшін бақылау түрлері: ауызша сұрау, тесттік және ситуациялық тапсырмаларды шешу, рецепт жазу**

Әдебиет: 1 қосымша

8. Бақылау сұрақтары:

1. Вегетативті жүйке жүйесіне жалпы сипаттама беріңіз.
2. Холинергиялық синапстың құрылымы мен қызметі қандай? М- және Н-холинергиялық рецепторлардың локализациясы. Маскарино- және никотинохолинергиялық рецепторларды, олардың ішкі типтерін сипаттаңыз.
3. Холинергиялық синапстардағы қозудың берілуіне әсер ететін заттардың жіктелмесін беріңіз.
4. Антихолинэстераза препараттары дегеніміз не (жанама әсер ету түріндегі М- және Н-холиномиметикалық дәрілер). Негізгі әсерлері. Дәрілік заттардың салыстырмалы сипаттамасы.
5. Органофосфор қосылыстарының әсер ету ерекшеліктері туралы айтып беріңіз.
6. Антихолинэстераза препараттарының жанама және уытты әсерлері туралы айтыңыз. Улану қалай емделеді?

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41
Әдістемелік нұсқау		

7. Антихолинэстераза препараттарының басқа препараттармен әрекеттесуі туралы айтыңыз.
 8. Холинэстераза реактиваторларын (дипироксим, аллоксим, изонитросин) органофосфор қосылыстарымен улану үшін қолдану туралы айтып беріңіз.
 9. М-холинергиялық рецепторларға қандай әсер етеді: көзге әсері (оқушы мөлшері, көзішілік қысым, орналасу), ішкі мүшелердің тегіс бұлшықеттері, бездердің секрециясы
 10. Препараттарға салыстырмалы сипаттама беріңіз.
 11. Мускариннің уытты әсері туралы айтып беріңіз, улануды емдеу.
 12. М-антихолинергиялық препараттарға сипаттама беріңіз, негізгі фармакологиялық әсері. Атропиннің көзге, жүрек-тамыр жүйесіне, тегіс бұлшықеттерге, бездерге әсері. Атропинмен улану және онымен көмектесу.
 13. Платифиллинді, ипратропий бромидін сипаттаңыз. Қолданыс ерекшеліктері. Басқа препараттармен әрекеттесу.
 14. М-антихолинергиялық антагонисттердің таңдамалы әрекетін сипаттаңыз (пирензепин, тиотропий бромиді). Қолданыс ерекшеліктері. Басқа препараттармен әрекеттесу.
- Рецепттерді жазыңыз:
1. глаукома үшін қолданылатын дәрі-дәрмектер
 2. темекі шегуді басатын дәрілер
 3. М-холиномиметиктер ішек атониясын емдеуде қолданылады
 4. М-антихолинергиялық препараттар, бронх демікпесінде таңдамалы әрекет етеді
 5. М-антихолинергиялық препараттар, жасырын асқазан функциясымен таңдамалы әрекет етеді
 6. Офтальмологиялық диагноз қою үшін қолданылатын құралдар.
 7. Полиомиелит, миастения грависі және миастениялық синдром үшін қолданылатын антихолинэстераза препараттары.
 8. Орталық М-антихолинергетиктер.

№4 тәжірибелік сабақ «Эфферентті иннервацияға әсер ететін құралдар.

Адренергиялық препараттар».

Мақсаты: Болашақ дәрігерлерге медицина қызметкерлері мен халыққа ақпараттық және кеңес беру қызметтерін көрсету дағдыларын дамыту мақсатында эфферентті иннервацияға әсер ететін дәрілік заттардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы білім беру.

Оқыту мақсаты:

Эфферентті иннервацияға әсер ететін дәрілік заттардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы және фармакологиялық әсерден туындаған мүшелер мен жүйелер қызметіндегі өзгерістер туралы білім беру;

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41
Әдістемелік нұсқау		

Дәрі-дәрмектерді олардың қасиеттері туралы идеялар негізінде қолдану мүмкіндіктерін үйрету;

Рецепттерді құрастырудың және рецепт рецептурасын дайындаудың жалпы принциптерін үйрету;

• ағзалар мен жүйелердің әртүрлі ауруларында эфферентті иннервацияға әсер ететін препараттарды қолдануды үйрету;

Негізгі тақырыптар:

1. Симпатикалық жүйке жүйесінің жалпы сипаттамасы
2. Холинергиялық синапстың құрылысы мен қызметі
3. Альфа және бета адренорецепторлардың орналасуы және сипаттамасы
4. Адренергиялық блокаторлардың локализациясы және сипаттамалары.
5. Адренергиялық блокаторлардың жіктелуі және сипаттамалары
6. Альфа-блокаторлардың фармакодинамикасы. Селективті және селективті емес альфа-блокаторлар. Қолданыс ерекшеліктері, мүмкін асқынулар.
7. Бета-блокаторлардың негізгі қасиеттері және медицинада қолданылуы
8. Селективті әрекеті бар бета-блокаторлар (метопролол, атенолол) және ішкі симпатомиметикалық белсенділігі (окспренолол). Қолдану, әсер ету ерекшеліктері. Басқа препараттармен әрекеттесу.
9. Глаукоманы емдеуде қолданылатын бета-блокаторлар. Мінездеме. Әсер ету ерекшеліктері. Басқа препараттармен әрекеттесу.
10. Альфа және бета-блокаторлар (карведилол) Қолданылуы. Әсер ету ерекшеліктері. Басқа препараттармен әрекеттесу.
11. Симпатолитикалық заттар. Оксадин мен ресерпиннің әсер ету механизмі және негізгі әсерлері, олардың салыстырмалы сипаттамалары. Қолданылуы. Жанама әсері. Басқа препараттармен әрекеттесу

5. Пәннің соңғы нәтижелеріне жетудің негізгі формалары / әдістері / технологиялары: шағын топтарда жұмыс жасау.

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету деңгейін бағалау үшін бақылау түрлері: ауызша сұрау, тесттік және ситуациялық тапсырмаларды шешу, рецепт жазу .

7. Әдебиет: 1 қосымша

8. Бақылау сұрақтары:

1. Симпатикалық жүйке жүйесіне жалпы сипаттама беріңіз
2. Холинергиялық синапстың құрылымы мен қызметін айтыңыз
3. Альфа және бета адренорецепторлардың локализациясы мен сипаттамалары туралы түсінік беріңіз
4. Адренергиялық блокаторларды сипаттаңыз. Олардың локализациясы туралы айтыңыз.
5. Альфа-блокаторлардың фармакодинамикасы, селективті және селективті емес альфа-блокаторлар туралы айтыңыз. Қолданыс ерекшеліктері, мүмкін асқынулар.
6. Медицинада бета-блокаторлардың негізгі қасиеттері мен қолданылуы туралы айтыңыз.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA —1979— AO «Южно-Казахстанская медицинская академия»	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41
Әдістемелік нұсқау		

7. Селективті әрекеті бар бета-блокаторларды сипаттаңыз (метопролол, атенолол) және ішкі симпатомиметикалық белсенділігі (окспренолол). Қолдану, әсер ету ерекшеліктері. Басқа препараттармен әрекеттесу.
8. Глаукоманы емдеуде бета-блокаторлар қандай? Мінездеме. Әсер ету ерекшеліктері. Басқа препараттармен әрекеттесу.
9. Альфа және бета-блокаторларды сипаттаңыз (карведилол) Қолданылуы. Әсер ету ерекшеліктері. Басқа препараттармен әрекеттесу.
10. Симпатолитикалық дәрілер дегеніміз не? Оксадин мен ресерпиннің әсер ету механизмі және негізгі әсерлері, олардың салыстырмалы сипаттамалары. Қолданылуы. Жанама әсері. Басқа препараттармен әрекеттесу
- Рецепттерге жазыңыз:
1. Жүректің қызметін ынталандыратын адреномиметик.
 2. Жанама адренергиялық агонист.
 3. Орталық жүйке жүйесіне әсер етпейтін симпатолитиктер тобынан алынатын дәрі.
 4. Бета-адренергиялық агонист - бұл кардиотоникалық дәрі.
 5. Ринит кезінде қолданылатын альфа-адренергиялық агонист.
 6. Кардиоселективті бета-блокатор.
 7. Кардиоселективті емес адреноблокатор.
 8. Токолит ретінде қолданылатын бета-адренергиялық агонист.

№5 тәжірибелік сабақ: «Химиотерапияның жалпы принциптері. Антибиотиктерге төзімділік. Антисептикалық және дезинфекциялық құралдар»

2. Мақсаты: Болашақ дәрігерлерге медицина қызметкерлері мен халыққа ақпараттық және кеңес беру қызметтерін көрсету дағдыларын дамыту мақсатында фармакодинамика және антисептикалық және дезинфекциялық дәрілердің фармакокинетикасы туралы заңдар туралы білім беру

3. Оқыту мақсаттары:

антисептикалық және дезинфекциялық дәрілердің фармакодинамикасының және фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары және фармакологиялық әсерлерден туындаған органдар мен жүйелер функциясының өзгеруі туралы білім беру;
 негізгі фармакологиялық әсерін көрсетіңіз;
 осы топтардың дәрілерінің әсер ету механизмдерін анықтау;
 студенттерге инъекциялар, қарсы көрсеткіштер мен рецепттердің дұрыс жазылуын ескере отырып, дәрі-дәрмектің дұрыс рецепциясын үйрету;
 дәрілік заттарды олардың қасиеттері туралы идеялар негізінде қолдану мүмкіндіктерін үйрету;
 рецепттерді құрастырудың және рецепт дайындаудың жалпы принциптерін үйрету;
 химиотерапияның жалпы принциптері туралы білім беру

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SKMA —1979— 	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы			044-41	
Әдістемелік нұсқау				

1. Антисептиктер және дезинфекция туралы түсінік. Антисептикалық және дезинфекциялық заттарды қолдану тарихы.
2. Микробқа қарсы белсенділікті анықтайтын жағдайлар. Антисептикалық және дезинфекциялық құралдарға қойылатын талаптар.
3. Антисептикалық агенттердің жіктелуі. Сипаттамасы. Қолдану көрсеткіштері.
4. Дезинфекциялық заттардың жіктелуі. Сипаттамасы. Қолдану көрсеткіштері.
5. Антисептикалық және дезинфекциялық заттардың жағымсыз әсерлері.
6. Химиотерапиялық заттар. Жіктелуі
7. Химиотерапияның жалпы принциптері
8. Антибиотиктерге төзімділік туралы түсінік
9. Антибиотикке төзімділіктің даму механизмі. Алдын алу
10. Балаларда қолдану ерекшеліктері
- 5. Пәннің соңғы нәтижелеріне жетудің негізгі формалары / әдістері / технологиялары: шағын топтарда жұмыс жасау.**
- 6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету деңгейін бағалау үшін бақылау түрлері: ауызша сұрау, тесттік және ситуациялық тапсырмаларды шешу, рецепт жазу**

7. Әдебиет: 1 қосымша

8. Бақылау сұрақтары:

1. Антисептиктер және дезинфекция туралы түсінік беріңіз, антисептикалық және дезинфекциялық заттарды қолдану тарихы.
2. Микробқа қарсы белсенділікті анықтайтын жағдайлар қандай? Антисептикалық және дезинфекциялық құралдарға қойылатын талаптар.
3. Антисептикалық заттар қалай жіктеледі, сипаттамасы. Қолдану көрсеткіштері.
4. Дезинфекциялық заттар қалай жіктеледі? Сипаттамасы. Қолдану көрсеткіштері.
5. Антисептикалық және дезинфекциялық заттардың жағымсыз әсерлері туралы айтыңыз.
6. Химиотерапиялық заттар туралы түсінік беріңіз
7. Химиотерапияның жалпы принциптері туралы айтып беріңіз.
8. Антибиотиктерге төзімділік туралы түсінік беріңіз
9. Антибиотикке төзімділіктің даму механизмін айтыңыз. Алдын алу

Жаттығулар

Келесі антисептикалық және дезинфекциялық құралдарға рецепт жазыңыз:

1. Галогенді антисептикалық
2. Құралдарды зарарсыздандыруға арналған формальдегид ерітіндісі
3. Фурацилин шайғыш ерітіндісі
4. Хлоргексидин биглюконаты - хлоргексидин биглюконасы (500 мл №5 бөтелкеде)
5. Иодиол-Иодиолум (100 мл бөтелкеде № 10)
6. Ауыр металдардың қосылыстары тобынан антисептик
7. Хирургтың қолын жууға арналған аммиак ерітіндісі
8. Қолдың хлорамин В ерітіндісі

ОҢТҮСТІК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41
Әдістемелік нұсқау		

Тәжірибелік сабақ №6 Химиотерапиялық заттар. Антибактериалды антибиотиктер - 1 бөлім

2. Мақсаты: болашақ дәрігерлерге медицина қызметкерлері мен халыққа ақпараттық және кеңес беру қызметтерін көрсету дағдыларын дамыту мақсатында фармакодинамиканың және антибиотиктердің фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы білім беру.

3. Оқыту мақсаттары:

антибиотиктердің фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары және фармакологиялық әсерлерден туындаған мүшелер мен жүйелер қызметіндегі өзгерістер туралы білім беру;
 дәрілік заттар мен биомолекулалар арасындағы алғашқы фармакологиялық реакцияны талдауға үйрету;
 дәрілік заттарды олардың қасиеттері туралы идеялар негізінде қолдану мүмкіндіктерін үйрету;
 рецепттерді құрастырудың және рецепт дайындаудың жалпы принциптерін үйрету;
 есірткінің дозасын және концентрациясын есептеуді үйрету;

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. Антибиотиктердің биологиялық маңызы. Антибиотиктерді өндіру және қолдану тарихы. Антибиотиктердің принциптері мен жіктелуі
 2. Антибиотикалық терапия туралы түсінік. Оған қойылатын талаптар. Антибиотиктер әсерінің негізгі механизмдері.
 3. Бета-лактамы антибиотиктер. Пенициллин тобының антибиотиктері: жіктелуі, әсер ету механизмі мен спектрі және дәрілік заттардың фармакокинетикасы
 4. Жартылай синтетикалық пенициллиндерді қолдану және қолдану ерекшеліктері
 5. Уреидопенициллиндер. Бета-лактамаза ингибиторлары бар біріктірілген дәрілер. Негізгі жанама әсерлері.
 6. Цефалоспорины. Жалпы сипаттамасы. Жіктелуі, әсер ету механизмі. Цефалоспоринының әсер ету спектрінің және фармакокинетикасының ерекшеліктері, әр түрлі ұрпақтардың цефалоспориныларын қолдану. Негізгі жанама әсерлері
- 5. Пәннің соңғы нәтижелеріне жетудің негізгі формалары / әдістері / технологиялары:** шағын топтарда жұмыс жасау.
- 6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету деңгейін бағалау үшін бақылау түрлері:** ауызша сұрау, тесттік және ситуациялық тапсырмаларды шешу, рецепт жазу.

Әдебиет: 1 қосымша

8. Бақылау сұрақтары:

1. Антибиотиктер туралы түсінік беріңіз. Антибиотиктерді өндіру және қолдану тарихы. Антибиотик терапиясының негіздері. Антибиотиктердің классификациясы.
2. Антибиотикалық терапия туралы айтыңыз, антибиотиктердің негізгі әсер ету механизмдері

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41
Әдістемелік нұсқау		

3. Бета-лактамы антибиотиктер туралы айтыңыз. Пенициллиндер тобына антибиотиктер туралы түсінік беру: жіктелуі, әсер ету механизмі мен спектрі және дәрілік заттардың фармакокинетикасы.
4. Жартылай синтетикалық пенициллиндерді қолдану және қолдану ерекшеліктері.
5. Уреидопенициллиндер туралы түсінік беріңіз. Бета-лактамаза ингибиторлары бар біріктірілген дәрілер. Негізгі жанама әсерлері.
6. Цефалоспорины туралы түсінік. Жалпы сипаттама беріңіз. Жіктелуі, әсер ету механизмі. Цефалоспоринының әсер ету спектрінің және фармакокинетикасының ерекшеліктері, әр түрлі ұрпақтардың цефалоспориныларын қолдану. Негізгі жанама әсерлері қандай?

Рецепттерді шығарып алыңыз:

1. Нафтизин - Нафтизин (0,05% 10 мл);
2. Пропранолол - Propranololum (таб 0.04 № 20)
3. Салбутамол - Салбутамол (таблетка 0.004 № 30)
4. Мезатон - мезатон (1% -дан 1 мл-ға дейін 10%)
5. Эпинефрин - эпинефрин (ампулалар 0,1% -дан 1 мл-ге дейін)
6. Импротропы бром - Ипропропи бромиді (аэрозоль 15 мл 20 мкг / доза)
7. Пиренепин - пирезипин (кесте 0.05 № 20)
8. Сульфатопин - атропин сульфаты (1 мл-де 10% -да ампа 0,1%)
9. Пилокарпин гидрохлориді - Пилокарпин гидрохлориді (10 мл, 2%)
10. Ацелидин - ацелидин (0,2% ампула 1 мл дейін)

№ 7 тәжірибелік сабақ. Химиотерапиялық агенттер.

Антибактериалды антибиотиктер - 2 бөлім

2. Мақсаты: болашақ дәрігерлерге фармакодинамиканың және антибиотиктердің фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы медициналық қызметкерлер мен халыққа ақпараттық және консультативтік қызмет көрсету дағдыларын дамыту мақсатында білім беру, антибиотиктердің фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары және ағзалар қызметіндегі өзгерістер туралы білім беру, фармакологиялық әсерлерден туындаған жүйелер

3. Оқыту мақсаттары:

антибиотиктердің фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары және фармакологиялық әсерлерден туындаған мүшелер мен жүйелер қызметіндегі өзгерістер туралы білім беру;
 дәрілік заттар мен биомолекулалар арасындағы алғашқы фармакологиялық реакцияны талдауға үйрету;
 дәрілік заттарды олардың қасиеттері туралы идеялар негізінде қолдану мүмкіндіктерін үйрету;
 рецепттерді құрастырудың және рецепт дайындаудың жалпы принциптерін үйрету;
 есірткінің дозасын және концентрациясын есептеуді үйрету;

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SKMA —1979— 	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы			044-41
Әдістемелік нұсқау			

1. Басқа бета-лактамық антибиотиктер. Карбапенемдер (имипинем, меропенем). Іс-әрекеттің ерекшеліктері. Циластатиндермен әрекеттесу. Іс-әрекет ауқымы, қолдану ерекшеліктері. Жанама әсерлері. Монобактамалар (азтреонам). Іс-әрекет ауқымы, қолдану ерекшеліктері.
2. Макролидтер. Әсер ету механизмі. Микробқа қарсы спектрдің ерекшеліктері және фармакокинетикасы, қолданылуы. Жанама әсерлері. Жаңа макролидтер, олардың ерекшеліктері.
3. Линкозамидтер. Әсер ету механизмі. Микробқа қарсы спектрдің ерекшеліктері және фармакокинетикасы, қолданылуы. Жанама әсерлері.
4. Антистафилококты антибиотиктер. Жалпы сипаттамасы. Жіктелуі, әсер ету механизмі. Әрекет спектрінің ерекшеліктері және фармакокинетикасы, қолданылуы. Гликопептидтер (ванкамицин), қолдану, жанама әсерлері.
5. Тетрациклиндер. Жалпы сипаттамасы. Жіктелуі, әсер ету механизмі. Әрекет ауқымы және фармакокинетикасы. Жартылай синтетикалық тетрациклиндердің әсер ету ерекшеліктері. Қолдану. Жанама әсерлері.
6. Хлорамфеникол тобы (левомицетин). Әсер ету механизмі. Жалпы сипаттамасы. Микробқа қарсы әсері және фармакокинетикасы. Қолдану. Жанама әсерлері.
7. Аминогликозидтер. Жалпы сипаттамасы. Жіктелуі, әсер ету механизмі. Әр түрлі жастағы дәрілердің әсер ету спектрінің және фармакокинетикасының ерекшеліктері. Қолдану. Жанама әсерлері.
8. Полимиксиндер. Жалпы сипаттамасы. Әсер ету механизмі. Іс-әрекет спектрінің ерекшеліктері және қолдану. Жанама әсерлері.
9. Рифампициндер. Рифампициннің әсер ету механизмі мен спектрі. Қолдану және жанама әсерлер
- 5. Пәннің соңғы нәтижелеріне жетудің негізгі формалары / әдістері / технологиялары: шағын топтарда жұмыс жасау.**
- 6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету деңгейін бағалау үшін бақылау түрлері: ауызша сұрау, тесттік және ситуациялық тапсырмаларды шешу, рецепт жазу**

7. Әдебиет: 1 қосымша

8. Бақылау сұрақтары:

1. Басқа бета-лактамық антибиотиктер туралы айтыңыз. Карбапанемия туралы түсінік (импинем, меропенем). Іс-әрекеттің ерекшеліктері. Циластатинмен әрекеттесу. Әрекеттер ауқымы, қолдану ерекшеліктері. Жанама әсерлері. Монобактамалар (азтреонам). Іс-әрекет ауқымы, қолдану ерекшеліктері. Жанама әсерлері.
2. Макролидтер туралы айтыңыз. Әсер ету механизмі. Микробқа қарсы спектрдің ерекшеліктері және фармакокинетикасы, қолданылуы. Жанама әсерлері. Жаңа макролидтер, олардың ерекшеліктері туралы түсінік беру, азалидтерді (азитромицин) сипаттау, әсер ету ерекшеліктері
3. Линкосамид туралы түсінік беріңіз. Микробқа қарсы спектрдің ерекшеліктері және фармакокинетикасы, қолданылуы. Жанама әсерлері.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы	044-41	
Әдістемелік нұсқау		

4. Антистилококкты антибиотиктерді атаңыз. Жалпы сипаттама беріңіз. Жіктелуі, әсер ету механизмі. Әрекет спектрінің ерекшеліктері және фармакокинетикасы, қолданылуы.
5. Гликопептидтер (ванкамицин) туралы түсінік беріңіз, қолдану, жанама әсерлерін айтыңыз.
6. Тетрациклиндерге жалпы түсінік беріңіз. Жалпы сипаттамасы. Жіктелуі, әсер ету механизмі. Әрекет ауқымы және фармакокинетикасы. Жартылай синтетикалық тетрациклиндердің әсер ету ерекшеліктері. Қолдану. Жанама әсерлері.
7. Хлорамфеникол тобы (левомицетин). Әсер ету механизмі. Жалпы сипаттамасы. Микробқа қарсы әсері және фармакокинетикасы. Қолдану. Жанама әсерлері.
8. Аминогликозидтер туралы түсінік беріңіз, жалпы сипаттама беріңіз. Жіктелуі, әсер ету механизмі. Әр түрлі жастағы дәрілердің әсер ету спектрінің және фармакокинетикасының ерекшеліктері. Қолдану. Жанама әсерлері.
9. Полимиксиндер туралы айтыңыз. Жалпы сипаттама беріңіз. Әсер ету механизмін атаңыз. Іс-әрекет спектрінің ерекшеліктері және қолдану. Жанама әсерлері.
10. Рифампицин туралы түсінік беріңіз. Рифампициннің әсер ету механизмі мен спектрі туралы айтыңыз. Қолдану және жанама әсерлер.

Жаттығулар

Келесі дәрі-дәрмектерді тағайындаңыз:

1. Амоксициллин-Амоксициллин 500 мг № 21. Инфекция тоқтатылғанша күніне 3 рет 1 таблеткадан ішіңіз.
2. Клиндамицин-Клиндамицин 300 мг № 28. Инфекцияны тоқтатқанға дейін әр 6 сағат сайын 1 таблеткадан ішіңіз.
3. Бензилпенициллин натрий тұзы - бензилпенициллин натрийі 1 000 000 дана, күніне 2 рет 500 000 дана
4. Цефаласпорин тобының антибиотикасы
5. Аминогликозидтер тобының антибиотикасы
6. Антибиотикалық макролидтер тобы
- Хлорамфеникол тобының антибиотикасы
8. Полимиксин тобының антибиотикасы
9. Антибиотикалық тетрациклиндер

8-тәжірибе: Синтетикалық микробқа қарсы препараттар

2. Мақсаты: Болашақ дәрігерлерге медицина қызметкерлері мен халыққа ақпараттық және кеңес беру қызметтерін көрсету дағдыларын дамыту мақсатында синтетикалық микробқа қарсы препараттардың фармакодинамикасы және фармакокинетикасы туралы заңдар беру.

3. Оқыту мақсаттары:

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41
Әдістемелік нұсқау		

Күкірт препараттарының фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары және фармакологиялық әсерлерден туындаған органдар мен жүйелер функциясының өзгеруі туралы білім беру;
негізгі фармакологиялық әсерін көрсетіңіз;
осы топтардың дәрілерінің әсер ету механизмдерін анықтау;
студенттерге инъекциялар, қарсы көрсеткіштер мен рецепттердің дұрыс жазылуын ескере отырып, дәрі-дәрмектің дұрыс рецепциясын үйрету;
дәрілік заттарды олардың қасиеттері туралы идеялар негізінде қолдану мүмкіндіктерін үйрету;
рецепттерді құрастырудың және рецепт дайындаудың жалпы принциптерін үйрету;

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. Сульфалық дәрілер туралы түсінік, ашылу тарихы.
 2. Сульфонамидтердің құрылымы мен олардың микробқа қарсы белсенділігі арасындағы байланыс.
 3. Микробқа қарсы әсер ету механизмі мен спектрі.
 4. Сульфалық дәрілердің жіктелуі.
 5. Сульфат препараттарының салыстырмалы сипаттамасы.
 6. Қысқа әсер ететін сульфаниламидтер (сульфонамид, сульфатиазол, сульфаэтидол, сульфадимидин және т.б.);
 7. Орташа сульфонамидтер (сульфадиазин және т.б.);
 8. Ұзақ жұмыс істейтін сульфаниламидтер (сульфаметоксифиридазин, сульфонометоксин, сульфадиметоксин және т.б.)
 9. Күшті әсер ететін сульфаниламидтер (сульфален және т.б.)
 10. Сульфат препараттарының басқа дәрілермен әрекеттесуі.
- Сульфалық препараттарды қолдану, мүмкін асқынулар және олардың алдын-алу.
12. Триметоприммен біріктірілген дәрілер. Іс-әрекет және қолдану ерекшеліктері.
 13. Тұзды қосылыстар, олардың әрекеті және қолданылуы Жанама әсері.

5. Пәннің соңғы нәтижелеріне жетудің негізгі формалары / әдістері / технологиялары: шағын топтарда жұмыс жасау.

6. Пәннің соңғы нәтижелеріне жету деңгейін бағалау үшін бақылау түрлері: ауызша сұрау, тесттік және ситуациялық тапсырмаларды шешу, рецепт жазу.

7. Әдебиет: 1 қосымша

8. Бақылау сұрақтары:

1. Сульфалық дәрілер туралы түсінік беріңіз, ашылу тарихын айтыңыз.
2. Сульфаниламидтердің құрылымы мен олардың микробқа қарсы белсенділігі арасындағы байланыс қандай?
3. Сульфат препараттарының микробқа қарсы әсер ету механизмі мен спектрі туралы айтып беріңіз.
4. Сульфалық дәрілерге жіктеу беріңіз.
5. Күкіртті дәрілерге салыстырмалы сипаттама беріңіз. Сульфонамидті дәрілердің басқа препараттармен әрекеттесуі.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41
Әдістемелік нұсқау		

6. Күкіртті дәрілерді қолдану туралы айтып беріңіз, мүмкін асқынулар және олардың алдын-алу.
7. Триметоприммен біріктірілген препараттар туралы түсінік беріңіз. Әрекеттің және қолдану ерекшеліктері қандай.
8. Тұзды қосылыстарды, олардың әрекеті мен қолданылуын сипаттаңыз. Жанама әсері.
9. Фторхинолондар туралы түсінік беріңіз, жалпы сипаттама
10. Фторхинолондардың классификациясын беріңіз
11. Микробқа қарсы әсер ету механизмі мен спектрін айтыңыз.
12. Фторхокинолон есірткі тобының ұят сипаттамасын беріңіз (ципрофлоксацин, норфлоксацин, офлоксацин, пефлоксацин, ломофлоксацин, спарфлоксацин, левофлоксацин, моксифлоксацин, гемифлоксацин, гатифлоксацин, ситафоксина, ситафаксаин, стафлоксацин, стафлоксацин, стафлоксацин, стафлоксацин, стафлоксацин, стефлоксацин)
13. Фторхинолондарды қолдану туралы айтып беріңіз, мүмкін асқынулар және олардың алдын-алу.
14. Туберкулезге қарсы дәрілерге жалпы сипаттама беріңіз.
15. Әр түрлі топтағы дәрілердің туберкулезге қарсы әсер ету механизмі қандай?
16. Туберкулезге қарсы препараттардың классификациясын беріңіз.
17. Негізгі және резервтік дәрілердің антибактериалды әсер ету механизмі мен спектрі қандай, олардың фармакокинетикасы.

Жаттығулар

Рецепттерге жазыңыз:

1. Өзекті қолдануға арналған нитрофуранның туындысы.
2. Гиардиазды және трихомониазды емдеуге арналған нитрофуранның туындысы.
3. Несеп шығару жолдарының инфекциясын емдеуге арналған нитрофуранның туындысы. Жедел бронхитті емдеуге арналған қысқа әсер ететін сульфаниламидті препарат.
5. Сульфаниламидті ұзақ әрекетке дайындау.
6. Несеп шығару жолдарының инфекциясын емдеуде қолданылатын 8-гидроксикинолин.
7. Тыныс алу жүйесінің инфекциясын емдеуге арналған фторхинолон препараты.
8. Сульфаниламидті қосымша ұзақ әсерлі препарат.
9. Фторхинолондар, жалпы сипаттама
10. Фторхинолондардың жіктелуі
11. Микробқа қарсы әсер ету механизмі және спектрі
12. Фторхокинолон есірткі тобының (ципрофлоксацин, норфлоксацин, офлоксацин, пефлоксацин, ломофлоксацин, спарфлоксацин, левофлоксацин, моксифлоксацин, гемифлоксацин, гатифлоксацин, тлафлоксацин, стафлоксацин, стафлоксацин, стафлоксацин)
13. Фторхинолондарды қолдану. Мүмкін болатын асқынулар және олардың алдын-алу

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SKMA —1979— 	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы			044-41	
Әдістемелік нұсқау				

№9 тәжірибелік сабақ Иммундық процестерге әсер ететін құралдар.

Қабынуға қарсы препараттар. Аллергияға қарсы препараттар.

2. Мақсаты: болашақ дәрігерлерге медицина қызметкерлері мен халыққа ақпараттық және кеңес беру қызметтерін көрсету дағдыларын дамыту мақсатында фармакодинамиканың және иммуномодуляцияның, аллергияға қарсы және қабынуға қарсы препараттардың фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы білім беру.

3. Оқыту мақсаттары:

Иммуномодуляциялық агенттердің негізгі дәрілік топтары туралы білім беру;
дәрілік заттардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы және фармакологиялық әсерлерден туындаған мүшелер мен жүйелер функциясының өзгеруі туралы білім беру;
дәрілік заттар мен биомолекулалар арасындағы алғашқы фармакологиялық реакцияны талдауға үйрету;
дәрілік заттарды олардың қасиеттері туралы идеялар негізінде қолдану мүмкіндіктерін үйрету;
рецепттерді құрастырудың және рецепт дайындаудың жалпы принциптерін үйрету;
есірткінің дозасын және концентрациясын есептеуді үйрету;

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. Иммуностимуляторлар. Жіктеу.
2. Дәрілердің әсер ету механизмі және салыстырмалы сипаттамасы.
3. Дененің спецификалық емес төзімділігін арттыратын әртүрлі фармакологиялық топтардағы дәрілер.
3. Цитокиндер. Фармакологиялық қасиеті және цитокиндердің сипаттамасы. 4. Иммуностимуляторлардың әсер ету механизмі
5. Иммуностимуляторларды қолдануға көрсеткіштер
6. Иммуностимуляторлардың жанама әсерлері
7. Аллергияға қарсы препараттар. Жіктеу.
8. Аллергияға қарсы препараттарды қолдану көрсеткіштері
9. Аллергияға қарсы препараттардың жанама әсерлері
10. Тез сезімталдыққа қолданылатын құралдар (кромоллин натрий, кетотифен, гидрокортизон, преднизолон, дифенгидрамин).
- Аллергиялық реакциялар медиаторларының шығарылуына кедергі келтіретін дәрілер (кетотифен, кромоллин натрий, бета-адренергиялық агонистер, ханитиндер, глюкокортикоидтар)
12. Аллергиялық реакциялар медиаторларының шығарылуына жол бермейтін дәрілерді салыстырмалы бағалау
13. Жедел сезімталдыққа қолданылатын дәрілерді салыстырмалы бағалау
14. Аллергиялық реакциялар медиаторларының антагонистері. Жіктеу.
15. Антигистаминдер. H1-гистамин рецепторларына әсер ететін дәрілер.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979- Logo featuring a sun rising over a horizon with rays.	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы	044-41	
Әдістемелік нұсқау		

5. Пәннің соңғы нәтижелеріне жетудің негізгі формалары / әдістері / технологиялары: шағын топтарда жұмыс жасау.

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету деңгейін бағалау үшін бақылау түрлері: ауызша сұрау, тесттік және ситуациялық тапсырмаларды шешу, рецепт жазу

. Қосымша 1

8. Бақылау сұрақтары:

1. Иммуномодуляциялық агенттер туралы түсінік беріңіз.
2. Иммуномодуляторлық агенттердің әсер ету механизмі қандай?
3. Дененің спецификалық емес төзімділігін арттыратын әртүрлі фармакологиялық топтардағы дәрілер туралы айтыңыз.
4. Цитокиндерге сипаттама беріңіз.
5. Фармакологиялық қасиеттері туралы айтып, цитокиндерге сипаттама беріңіз.
6. Иммуностимуляторларды қолдануға қандай көрсеткіштер бар?
7. Иммуностимуляторлардың жанама әсерлері қандай?
8. Аллергияға қарсы дәрілер туралы түсінік беріңіз. Жіктеу.
9. Тез сезімталдыққа қолданылатын құралдар туралы айтыңыз (кромолин натрий, кетотифен, гидрокортизон, преднизолон, дифенгидрамин).
10. Аллергиялық реакциялар медиаторларының шығарылуына кедергі келтіретін препараттар (кетотифен, кромолин - натрий, бета-адренергиялық агонистер, ксантиндер, глюкокортикоидтар) туралы айтыңыз.
11. Аллергиялық реакциялар медиаторларының шығарылуына жол бермейтін дәрілерге салыстырмалы баға беріңіз
12. Жедел сезімталдыққа қолданылатын дәрілерге салыстырмалы баға беріңіз
13. Антигистаминдер туралы айтыңыз (1,2,3-буын).
14. H1-гистамин рецепторларына әсер ететін дәрілер туралы айтыңыз.

№ 10 тәжірибелік сабақ: Вирусқа қарсы агенттер. Антипротозоальды дәрілер.

Қабынуға қарсы заттар. Ангельминтикалық заттар.

2. Мақсаты: Болашақ дәрігерлерге медицина қызметкерлері мен халыққа ақпараттық және кеңес беру қызметтерін көрсету дағдыларын дамыту мақсатында вирусқа қарсы, антипротозоалды, антифункционалды, гельминтикалық препараттардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы білім беру.

3. Оқыту мақсаттары:

Вирусқа қарсы, антипротозоалды, антифункционалды, антигельминтикалық агенттердің фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары және фармакологиялық әсерлерден туындаған органдар мен жүйелер функциясының өзгеруі туралы білім беру;

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41
Әдістемелік нұсқау		

дәрілік заттар мен биомолекулалар арасындағы алғашқы фармакологиялық реакцияны талдауға үйрету;

дәрілік заттарды олардың қасиеттері туралы идеялар негізінде қолдану мүмкіндіктерін үйрету;

рецепттерді құрастырудың және рецепт дайындаудың жалпы принциптерін үйрету;

есірткінің дозасын және концентрациясын есептеуді үйрету;

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. Вирусқа қарсы агенттер туралы түсінік

(оксолин, ремантадин, ацикловир, ганцикловир, сакуинавир, валацикловир, оселтамивир, занамивир, вальганцикловир, дарунавир, диданозин, авакавир, тенофовир, идоксуридин, зидовудин, ламивудин, рибаверон, интерферон, интерферон

2. Вирусқа қарсы агенттердің жіктелуі

3. Вирусқа қарсы агенттердің әсер ету механизмі

4. Вирусқа қарсы агенттерді қолдану

5. Вирусқа қарсы агенттердің биологиялық маңызы

6. Интерферондардың фармакологиялық әсерлері

7. Интерферондарды қолдану

8. Интерфероногендер туралы түсінік (жарты дан).

9. ЖКТБ-ны емдеу құралдары (азидотимидин).

10. Вирусқа қарсы агенттердің ықтимал жанама әсерлері

Антифунгальды заттар туралы түсінік (нистатин, каспофунгин, амфотерицин В, гризеофулвин, тербинафин, кетоконазол (низораль), посаконазол, итраконазол, флуконазол, йод препараттары). Жалпы сипаттамасы.

12. Антифунгальды агенттердің жіктелуі

13. Антифункционалды агенттердің әсер ету механизмі.

4. Антифункционалды заттардың әсер ету спектріндегі айырмашылықтар.

5. Антифунгальды агенттердің басқа дәрілермен әрекеттесуі.

6. Үстіңгі және жүйелік микоздарды емдеу тәсілдері.

7. Дерматомикоз және кандидоз кезінде қолданылатын дәрілер.

8. Жергілікті және қалпына келтіру әрекеті.

9. Саңырауқұлақ ауруларын емдеуге йод препараттарын қолдану.

8. Антипротозоальды агенттер туралы түсінік.

9. Антипротозоальды агенттердің әсер ету механизмі.

10. Трихомониазды емдеуге арналған құралдар. Қолдану көрсеткіштері. Жанама әсері. Басқа дәрілермен әрекеттесуі.

11. Гиардиазды емдеуге арналған құралдар. Қолдану көрсеткіштері. Жанама әсері. Басқа дәрілермен әрекеттесуі.

12. Амебиазды емдеуге арналған құралдар. Қолдану көрсеткіштері. Жанама әсері. Басқа дәрілермен әрекеттесуі.

13. Антималариаальды препараттар. Қолдану көрсеткіштері. Жанама әсері. Басқа дәрілермен әрекеттесуі.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SKMA —1979— 	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы			044-41	
Әдістемелік нұсқау				

14. Лейшманиазды емдеуге арналған құралдар. Жанама әсері. Басқа дәрілермен әрекеттесуі.

5. Пәннің соңғы нәтижелеріне жетудің негізгі формалары / әдістері / технологиялары: шағын топтарда жұмыс, пікірталастар.

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету деңгейін бағалау үшін бақылау түрлері: ауызша сұрау, тесттік және ситуациялық тапсырмаларды шешу, рецепт жазу

7. Әдебиет: 1 қосымша

8. Бақылау сұрақтары:

1. Антифункционалды заттар (нистатин, каспофунгин, амфотерицин В, гризеофулвин, тербинафин, кетоконазол (низораль), посаконазол, итроназол, флуконазол, йод препараттары). Жалпы сипаттамасы.
 2. Қабынуға қарсы заттардың жіктелуін беріңіз.
 3. Антифунгальды агенттердің әсер ету механизмін айтыңыз.
 4. Антифункционалды заттардың әсер ету спектрінде қандай айырмашылықтар бар? Қолдану көрсеткіштері.
 5. Антифунгальды агенттердің басқа дәрілермен әрекеттесуі.
 6. Үстіңгі және жүйелік микоздарды емдеудің қандай әдістері бар? Сипаттамасы.
 7. Дерматомикоз және кандидоз кезінде қандай препараттар қолданылады?
 8. Жергілікті және резорптивті әрекеттің әдістерін атаңыз.
 9. Саңырауқұлақ ауруларын емдеуге йод препараттарын қолдану туралы айтып беріңіз.
- Жаттығулар

Рецепт жазыңыз:

1. Препарат жүйелі микоздарға қолданылады
2. Дерматомикозға қолданылатын препарат
3. Препарат кандидомикозға қолданылады
4. Амфотерицин В 500000 UNITS
5. Кетоконазол (0,2 0,2 №20 кесте)
6. Флуконазол (капсулалар 0,05 № 10)
7. Нистатин (250 000 дана № 10 кесте)
8. Декамин (жақпа 30 г)

Өздік жұмыс тапсырмалары

1. Вирусқа қарсы агенттер туралы түсінік беріңіз
(оксолин, ремантадин, ацикловир, ганцикловир, сакуинавир, валацикловир, осельтамивир, занамивир, вальганцикловир, дарунавир, диданозин, авакавир, тенофовир, идоксуридин, зидовудин, ламивудин, рибавирин, интерферондар: лейкоциттер, интерферон альфа-2b, бетаферон)
2. Вирусқа қарсы агенттердің жіктемесін беріңіз
3. Вирусқа қарсы агенттердің әсер ету механизмін айтыңыз.
4. Вирусқа қарсы препараттарды қолдану туралы айтып беріңіз.
5. Интерферондардың биологиялық маңызы туралы айтып беріңіз.
6. Интерферондардың фармакологиялық әсерлері туралы айтып беріңіз.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41
Әдістемелік нұсқау		

7. Интерферондардың қолданылуы туралы айтыңыз.
8. Интерфероногендер туралы түсінік беріңіз (жарты дан)
9. ЖКТБ-ға қарсы дәрі-дәрмектер туралы айтып беріңіз (азидотимидин).
10. Вирусқа қарсы препараттарды қолданудың ықтимал жанама әсерлері туралы айтып беріңіз

11-тәжірибелік сабақ: «Туберкулезге қарсы препараттар. Спирохетотикалық препараттар».

2. Мақсаты: Болашақ дәрігерлерге медицина қызметкерлері мен халыққа ақпараттық және кеңес беру қызметтерін көрсету дағдыларын дамыту мақсатында синтетикалық антимикробтық дәрілердің, туберкулезге қарсы препараттардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасы туралы заңдар беру.

3. Оқыту мақсаттары:

синтетикалық микробқа қарсы құралдардың, туберкулезге қарсы препараттардың фармакодинамикасының және фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары және фармакологиялық әсерлерден туындаған мүшелер мен жүйелер функциясының өзгеруі туралы білім беру;
негізгі фармакологиялық әсерін көрсетіңіз;
осы топтардың дәрілерінің әсер ету механизмдерін анықтау;
студенттерге инъекциялар, қарсы көрсеткіштер мен рецепттердің дұрыс жазылуын ескере отырып, дәрі-дәрмектің дұрыс рецепциясын үйрету;
дәрілік заттарды олардың қасиеттері туралы идеялар негізінде қолдану мүмкіндіктерін үйрету;
рецепттерді құрастырудың және рецепт дайындаудың жалпы принциптерін үйрету;

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

6. Туберкулезге қарсы препараттардың жалпы сипаттамасы.
7. Әр түрлі топтағы дәрілердің туберкулезге қарсы әсер ету механизмі.
8. Туберкулезге қарсы препараттардың жіктелуі.
9. Негізгі және резервтік дәрілердің бактерияға қарсы әсер ету механизмі мен спектрі, олардың фармакокинетикасы.
10. Туберкулезге қарсы препараттармен емдеудің негізгі принциптері (емдеу қабаттары мен ұзақтығы, аралас терапия)
11. Жеке препараттардың салыстырмалы сипаттамасы (изониазид, рифампицин, пипразинамид, стрептомицин, этамбутол, бедалаквин, деламанид және т.б.)
12. Туберкулезге қарсы препараттардың жанама әсерлері
13. Спиросетикалық препараттар туралы түсінік. Бензилпенициллин натрий тұзы, бициллиндер-1,5, цефалоспорины, азитромицин, тетрациклин.
14. Антиспироцетиканы тағайындау принциптері.
15. Бензилпенициллин препараттарының спирохетозға қарсы қасиеттері.
16. Висмут препараттарының әсер ету механизмі, оларды мерезді емдеуде қолдану.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41
Әдістемелік нұсқау		

17. Спиросетикалық препараттардың жанама әсері.
18. Спиросетикалық дәрілердің басқа дәрілермен әрекеттесуі.
19. Сақталған антиспироцетотикалық антибиотиктер: тетрациклин, эритромицин және т.б.

5. Пәннің соңғы нәтижелеріне жетудің негізгі формалары / әдістері / технологиялары: шағын топтарда жұмыс, пікірталастар

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету деңгейін бағалау үшін бақылау түрлері: ауызша сұрау, тесттік және ситуациялық тапсырмаларды шешу, рецепт жазу.

7. Әдебиет: 1 қосымша

8. Бақылау сұрақтары:

1. Туберкулезге қарсы препараттармен емдеудің негізгі принциптері туралы айтыңыз (емдеу ұзақтығы мен қабат саны, аралас терапия)
 2. Жеке дәрілерге салыстырмалы сипаттама беріңіз. (изониазид, рифампицин, пиразинамид, стрептомицин, этамбутол бедалаквин, деламанид және т.б.)
 3. Туберкулезге қарсы препараттардың жанама әсерлері туралы айтып беріңіз.
 1. Спироцитке қарсы препараттар туралы түсінік беріңіз. Бензилпенициллин натрий тұзы, бикиллиндер-1,5, цефалоспориндер, азитромицин, тетрациклин.
 2. Антиспироцетиканы тағайындаудың қандай принциптері бар?
 3. Бензилпенициллин препараттарының анти-спирохеталды қасиеттерін атаңыз.
 4. Висмут препараттарының әсер ету механизмі қандай, оларды мерезді емдеуде қолдану.
 5. Антиспироцетиканың жанама әсерлері қандай?
 6. Анти-спирохетиктердің басқа препараттармен әрекеттесуі туралы айтыңыз.
 7. Резервтік анти-спирохеталды не бар?
- антибиотиктер: тетрациклин, эритромицин және т.б.

Рецепт жазу

- 1.Препарат группы фторхинолоны
- 2.Изониазид-Isoniazidum(таб 0,1 №10)
- 3.Рифамицин-Rifampicinum(капсулы 0,15 №20)
- 4.Канамицина сульфат-Kanamycinisulfas (5% раствор-5 мл)
- 5.Противотуберкулезный препарат средней эффективности
- 6.Противотуберкулезный препарат с умеренной эффективностью
- 7.Этамбутол-Ethambutolum(таб 0,1 №20)
- 8.Натрия пара-аминосалицилат –Natriipara-aminosalicylas (3 % раствор-500 мл)

Тәжірибелік сабағы 12: «Ісікке қарсы дәрілер».

2. Мақсаты: Болашақ дәрігерлерге медицина қызметкерлері мен халыққа ақпараттық және кеңес беру қызметтерін көрсету дағдыларын дамыту мақсатында

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SKMA —1979— 	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы			044-41	
Әдістемелік нұсқау				

фармакодинамиканың және антибактериялық препараттардың фармакокинетикасының жалпы заңдылықтары туралы білім беру.

3. Оқыту мақсаттары:

фармакодинамиканың және фармакокинетиканың жалпы заңдылықтары туралы білім беру

дәріге қарсы дәрі-дәрмектер және фармакологиялық әсерлерден туындаған органдар мен жүйелер функциясының өзгеруі;

дәрілік заттар мен биомолекулалар арасындағы алғашқы фармакологиялық реакцияны талдауға үйрету;

дәрілік заттарды олардың қасиеттері туралы идеялар негізінде қолдану мүмкіндіктерін үйрету;

рецепттерді құрастырудың және рецепт дайындаудың жалпы принциптерін үйрету; есірткінің дозасын және концентрациясын есептеуді үйрету;

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. Ісікке қарсы дәрілер туралы түсінік.
2. Ісікке қарсы агенттердің әсер ету механизмі.
3. Алкилдеуші заттардың, антиметаболиттердің, антибиотиктердің ісікке қарсы спектрінің ерекшеліктері
4. Шөптік препараттардың, гормоналды және антимонормальды препараттардың антигуморлық әсер спектрінің ерекшеліктері (тамоксифен, флутамид),
5. Әр түрлі синтетикалық агенттердің (проспидин), ферменттердің (аспирагиназа), дәрілердің ісікке қарсы спектрінің ерекшеліктері платина (цисплатин).
6. Ісікке қарсы дәрі-дәрмектерді қолдану кезінде пайда болатын асқынулар және олардың алдын-алу.
7. Цитостатикалық агенттердің иммуносупрессивті қасиеттері.
8. Моноклоналды антиденелер - тарстумумаб, ритуксимаб, бевацумумаб, цетуксимаб
9. Ақуыз киназдарының ингибиторлары-иматиниб, гипетиниб, эрлотиниб, темсиролimus және басқа да тұмауға қарсы препараттар: аспарагиназа, гидроксидарамида

5. Пәннің соңғы нәтижелеріне жетудің негізгі формалары / әдістері / технологиялары: шағын топтарда жұмыс, пікірталастар

6. Пәндердің қорытынды оқу нәтижелеріне жету деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері .

Әдебиет: 1 қосымша

8. Бақылау сұрақтары:

1. Ісікке қарсы дәрілер туралы түсінік беріңіз.
2. Ісікке қарсы агенттердің әсер ету механизмі қандай?
3. Алкилдеуші заттар, антиметаболиттер, антибиотиктер антигуморлық әсер спектрінің ерекшеліктері туралы айтып беріңіз.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41
Әдістемелік нұсқау		

4. Шөптік препараттардың, гормоналды және антимонормальды дәрілердің (тамоксифен, флутамид) антигуморлық әсер спектрінің ерекшеліктері туралы айтып беріңіз.
5. Әр түрлі синтетикалық агенттердің (персидин), ферменттердің (аспирагиназа), платина препараттарының (цисплатин) антигуморлық спектрінің сипаттамалары туралы айтып беріңіз.
6. Өтініш беру кезінде туындайтын асқынулар туралы айтыңыз.
тұмауға қарсы препараттар және олардың алдын-алу.
7. Цитостатикалық агенттердің иммуносупрессивті қасиеттері туралы айтыңыз.
8. Моноклоналды антиденелер - тарстузумаб, ритуксимаб, бевацумумаб, цетуксимаб туралы түсінік беріңіз
9. Белок киназа-иматиниб ингибиторлары, гипетиниб, эрлотиниб, темсиролimus және басқа да тұмауға қарсы препараттар: аспарагиназа, гидроксикарбамид туралы айтып беріңіз

Тәжірибелік сабағы № 13. Гормоналды препараттар, кортикостероидты препараттар.

2. Мақсаты: Болашақ дәрігерлерге медицина қызметкерлері мен халыққа ақпараттық және кеңес беру қызметтерін көрсету дағдыларын дамыту мақсатында фармакодинамика және гормоналды және кортикостероидты препараттардың фармакокинетикасы туралы білім беру.

Идеялар мен білім алуға мүмкіндік беру:

- әсер ету механизмдері және гормоналды агенттерді қолдану ерекшеліктері туралы
- гормоналды препараттарды қолдануға қарсы көрсетілімдер мен қарсы көрсеткіштер туралы
- гормоналды препараттардың жанама және уытты әсерлері туралы

3. Оқыту мақсаттары:

- гормоналды агенттердің фармакодинамикасы мен фармакокинетикасы мәселелерін қарастыру
- гормоналды агенттердің негізгі фармакологиялық әсерін көрсетіңіз
- студенттердің назарын жеке дәрілердің қасиеттерінің ерекшеліктеріне аудару және олардың салыстырмалы сипаттамаларын беру.

4. Негізгі сұрақтар мен тақырыптар:

1. Гормоналды препараттар, олардың синтетикалық аналогтары, алмастырғыштар мен антагонистер. Жіктеу. Қабылдау көздері.
2. Гипоталамус және гипофиз бездерінің гормондары (кортикотропин, козинтропин, өсу гормоны, тиротропин, лактин, менопаузальдық гонадотропин (менотропиндер), пролан, окситоцин, карбетоцин, вазопрессин, десмопрессин, терлипрессин, питуитрин, рифатиоин, гонадорелин, октреотид, ланреотид, пасиреотид, соматостатин) әсер ету механизмі. Қолдануға қарсы көрсетілімдері мен қарсы көрсетілімдері.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы	044-41	
Әдістемелік нұсқау		

3. Қалқанша безінің гормондары (метилтиоарацил, мерказолил, пропилтиоарацил, диодотирозин, калий йодиді). Әсер ету механизмі: Қолдануға қарсы көрсетілімдер және жанама әсері.
 4. Антитиреозға қарсы препараттар (йод, диодотирозин, мерказолил, пропилтиоарацил, калий перхлораты, радиоактивті йод). Қолдану көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдері. Жанама әсері.
 5. Гипотиреозда қолданылатын дәрілер (натрий левотироксин, тироксин, триодотиронон гидрохлориді, тиреотин). Әсер ету механизмі. Қолдану, қарсы көрсеткіштер. Жанама әсері.
 6. Глюкокортикоидтар (гидрокортизон, преднизон және т.б.). Әсер ету механизмі. Қолдану, қарсы көрсеткіштер. Жанама әсері.
 7. Минералокортикоидтар (дезоксикортикостерон ацетаты және т.б.). Әсер ету механизмі. Қолдану, қарсы көрсеткіштер. Жанама әсері.
 8. Жыныстық дамудың бұзылуында және жыныс мүшелерінің туа біткен ақауларында, аналық бездердің туа біткен ауытқуларында, фаллопиялық түтіктерде және кең байламдарда, аналық бездің туа біткен бұралуы, аналық бездің цистикалық аномалиялары (эстрогендер, гестагендер, анаболикалық стероидтар, антибиотиктер).
 9. Ер жыныстық гормондар (андрогендер). Әсер ету механизмі, көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдері, дәрілік препарат, жанама әсерлері.
- 5. Пәннің соңғы нәтижелеріне жетудің негізгі формалары / әдістері / технологиялары: шағын топтарда жұмыс, пікірталастар.**
- 6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету деңгейін бағалау үшін бақылау түрлері: ауызша сұрау, тесттік және ситуациялық тапсырмаларды шешу, рецепт**

. Әдебиет: 1 қосымша

8. Бақылау сұрақтары:

Рецепт бойынша дәрі-дәрмектер:

Кортикотропин-Кортикотропин (10 пиала № 10 шишалар)

Соматотропин-Соматотропин (шишалар № 4 UNITS № 10)

Тиротропин - тиротропин (10 пистолеттің № 20 шишасы)

Лактин - лактин (200 бөтелке № 10 UNITS № 10)

гонадотропин менопаузасы - Gonadotropinum menopausticum - шишалар 75 UNITS № 5

Корионикалық гонадотропин –Gonadotropinum chorionicum шишалары 500 UNITS № 6

Окситоцин-окситоцин (1 мл ерітінді (5 PIECES) №5 ампуладағы)

Карбетоцин-Карбетоцин (100 мкг / мл №5 ерітінді)

Десмопрессин-Десмопрессин (кесте 0,2 мг № 30)

Питутрин - питутрин (1 мл ерітінді (5 ПИЕС) № 5)

Гонадорелин - Гонадорелин (ұнтақ 2 мг №50)

Somatostatin-Somatostatinum (инъекцияға арналған ұнтақ 250 мкг)

Метилтиоуракил-Метилтиоурацилум (кесте 0.25 № 20)

Мерказолил-Мерказолил (кесте 005 № 100)

Диодотирозин-диодотозинум (кесте 0.05 № 20)

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41
Әдістемелік нұсқау		

Калий йодиді - Калий йодиді (ерітінді 3% -200 мл)

Левотироксин натрий - левотироксин натрийі (кесте 0.0001 №50)

Топтық үлесті анықтауға дайындық:

Кортикотропин

Соматотропин

Тиротропин

Лактин

гонадотропин менопаузный

Гонадотропин хорионический

Окситоцин

Карбетоцин

Десмопрессин

Питуитрин

Гонадорелин-

Соматостатин

Метилтиоурацил

Мерказолил

Дийодтирозин

Калия йодид

Левотироксин натрия

№14 тәжірибелік сабақ: Орталық жүйке жүйесіне әсер ететін қаражат. Ұйықтайтын таблеткалар. Антikonвульсант, антиэпилептикалық препараттар.

2. Сабақтың мақсаты. Идеялар мен білім алуға мүмкіндік беру:

- орталық жүйке жүйесіне әсер ететін есірткілерді қолдану механизмдері мен қолдану ерекшеліктері туралы.
- орталық жүйке жүйесіне әсер ететін дәрілерді қолданудың көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдері туралы.
- орталық жүйке жүйесіне әсер ететін дәрілердің жанама және уытты әсерлері туралы.

3. Оқыту мақсаттары:

- орталық жүйке жүйесіне әсер ететін дәрілердің фармакодинамикасы мен фармакокинетикасы мәселелерін қарастыру;
- орталық жүйке жүйесіне әсер ететін дәрілердің негізгі фармакологиялық әсерін көрсетіңіз;
- студенттердің назарын жеке дәрілердің қасиеттерінің ерекшеліктеріне аудару және олардың салыстырмалы сипаттамаларын беру.

4. Негізгі сұрақтар мен тақырыптар:

Ұстамалардың себептері мен патогенезі туралы жалпы түсінік. Конвульсиялық синдромды емдеу принциптері. Антikonвульсанттардың жіктелуі.

2. Натрий арналарын блоктайтын антиэпилептикалық препараттар

(дифенин, карбамазепин, ламотригин, натрий вальпроаты, топирамат).

Антikonвульсанттардың фармакокинетикасы мен фармакодинамикасының ерекшеліктері

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41
Әдістемелік нұсқау		

және эпилепсияның әртүрлі формаларында тиімділігі. Қолдану көрсеткіштері: жанама әсері.

3. Т типті кальций арналарын блоктайтын антиэпилептикалық препараттар (этосуксимид, триметин, натрий вальпроаты). Антиконвульсанттардың фармакокинетикасы мен фармакодинамикасының ерекшеліктері және эпилепсияның әртүрлі формаларында тиімділігі. Қолдану көрсеткіштері: жанама әсері.

4. GABAergic жүйесін (бензодиазепиндер (диазепам, лоразепам, клоназепам), фенобарбитал, топирамат, натрий вальпроаты, вигаатрин, тиагабин) белсендіретін антиэпилептикалық препараттар. Антиконвульсанттардың фармакокинетикасы мен фармакодинамикасының ерекшеліктері және эпилепсияның әртүрлі формаларында тиімділігі. Қолдану көрсеткіштері: жанама әсері.

5. Глутаматергиялық жүйенің белсенділігін төмендететін антиэпилептикалық препараттар (ламотригин, топирамат). Қолдану көрсеткіштері: жанама әсері.

6. Паркинсонизмнің сипаттамалық көріністері мен даму себептері. Экстрапирамидалық бұзылуларды медициналық түзету тәсілдері. Антипаркинсонды дәрілердің жіктелуі.

7. Допаминаргиялық активтендіретін заттар: допамин прекурсорлары (леводопа), допамин рецепторларын ынталандырушы агенттер (бромокриптин) моноамин оксидазасының ингибиторлары (селегилин), допамин босататын заттар (амантадин). Фармакологиялық қасиеттердің салыстырмалы сипаттамасы.

8. Паркинсонизмді емдеуде DOPA-декарбоксилаза ингибиторларын (карбидопа, бензеразид) қолдану.

9. Орталық жүйке жүйесіндегі холинергиялық процестерді тежейтін антипаркинсонды препараттар (тригексифенидил гидрохлориді, циклодол). Әсер ету механизмі, тиімділігі, қалаусыз әсерлері.

10. Менингтердің жеңілу синдромы (менингит). Менингиттің фармакотерапиясының жалпы принциптері. Нейроинфекция кезінде қолданылатын бактерияға қарсы агенттер. (бензилпенициллин, оксациллин, амикацин, тобрамицин, ампициллин, цефотаксим, цефтриаксон, цефазидамин, ванкомицин, фосфомицин, меропенем, клиндамицин, гентамицин және т.б.)

11. Жедел цереброваскулярлық апат (инсульт). Инсультті емдеу принциптері: бөлінбеген (инсульт түріне қарамастан) және дифференциалды терапия (ишемиялық және геморрагиялық инсульт).

12. ОНМК геморрагиялық түрі. Дәрілік терапияның принциптері. Коагулянттар (гемостатикалық) Тромбин, К дәрумені, викасол. Жіктеу. Қанның коагуляциясын жақсарту және геморрагиялық түрімен тамырлардың өткізгіштігін төмендету үшін қолданылатын дәрілер.

13. Ишемиялық тип бойынша ОНМК. Дәрілік терапияның принциптері. Ишемиялық оқиғаларды қалыпқа келтіретін және жеңілдететін дәрілер. Антиплателетикалық заттар (ацетилсалицил қышқылы, дазоксiben, эпопростенол, абсцимаб, тиклопидин, клопидогрел, дипиридамол, антуран). Антикоагулянттар (гепарин, фраксипарин, эноксипарин, неодицумарин, синкумар, варфарин, фенилин).

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA — 1979 —	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы	044-41	
Әдістемелік нұсқау		

14. Нейрометаболикалық дәрілер: ноотропты дәрілер. Жіктелуі. Әсер ету механизмі, көрсеткіштері, қарсы көрсетілімдері. Ноотропты препараттар. Тұжырымдаманың анықтамасы. Пирацетам мен винпоцетиннің ми қан айналымына, метаболикалық процестерге, мидың жоғары интегративті функциялары, оқу қабілеті, есте сақтау қабілеті. Ноотропты әсердің даму қарқыны. Қолдану көрсеткіштері.

15. Антигипоксантов және антиоксиданттар. Іс-әрекет принциптері, көрсетілімдері, қарсы көрсетілімдері, жанама әсерлері.

16. Ми қан айналымын жақсартатын құралдар (вазоактивті дәрілер). Көрсеткіштері, қарсы көрсетілімдері, жанама әсерлері.

5. Пәннің соңғы нәтижелеріне қол жеткізудің негізгі формалары / әдістері / технологиялары: шағын топтарда жұмыс, пікірталастар

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету деңгейін бағалау үшін бақылау түрлері: ауызша сұрау, тесттік және ситуациялық тапсырмаларды шешу, рецепт жазу

7. Әдебиет: 1 қосымша

8. Бақылау сұрақтары:

Рецепт бойынша дәрі-дәрмектер:

Карбамазепин- Carbamazepinum (таб. 0,2 №20)

Викасол-Vicasolum (р-р 1% - 1 мл)

Дифенин – Dipheninum(таб.0,1 № 20)

Ламотриджин – Lamotriginum (таб.0,1 № 10)

Этосуксимид –Aethosuximidum (кап.0,25 № 50)

Триметин-Trimetinum (таб. 0,1 № 30)

Натрия вальпроат- Valproate sodium (порошок 0,4)

Диазепам – Diazepamum (таб. 0,005 № 100)

Лоразепам – Lorazepamum (таб. 0,5 № 20)

Леводопа- Levodopum (кап. 0,5 № 500)

Клоназепам – Clonazepamum (таб.0,5 № 30)

Фенобарбитал- Phenobarbitalum (таб. 0,1 № 6)

Бромокриптин – Bromocriptinum (таб.0,025 № 30)

Амантадин – Amantadinum (таб. 0,1 № 30)

Циклодол – Cyclodolum (таб.0,001 № 10)

Ампициллин – Ampicillin (таб.0,25 № 20)

Гентамицин -Gentamycini sulfas (р-р 4% - 2 мл амп. №10)

Цефотаксим- Cefotaximum (1,0 № 20 во флаконах)

Церебролизин- Cerebrolysin (р-р 5% - 1 мл)

Пиридитол – Pyriditolum (таб. 0,01 №20)

Кислота ацетилсалициловая- Acidum acetylsalicylicum (таб.0,5 № 10)

Тромбин –Trombinum (125 ЕД № 10 в ампулах)

Актовегин (амп. 10% - 2 мл №10)

Ницерголин (таб. 0,01 №30; 0,004 фл. №4)

Гепарин – Heparinum(раствор 5 мл (1 мл-10000 ЕД))

Неодикумарин-Neodicumarinum(таб.0,05 № 10)

Мексидол – Mexidol таб. 0,125 №30; р-р 5% - 2 мл)

Циннаризин- Cinnarisinum(таб. 0,025 №50)

Троксевазин –Troxeutin (кап. 0,3 № 50; гель 2 %-40,0)

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA — 1979 —	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы	044-41	
Әдістемелік нұсқау		

Топтық үлесті анықтауға дайындық:

Клоназепам
 Цефтриаксон
 Ацетилсалициловая кислота
 Дипиридамол
 Фраксипарин
 Пирацетам
 Амикацин
 Аскорутин
 Винпоцетин
 Семакс
 Пентоксифиллин
 Ацедипрол
 Троксевазин
 Натрия вальпроат
 Диазепам
 Лоразепам
 Леводопа
 клоназепам
 Фенобарбитал
 Бромокриптин
 Амантадин
 циклодол
 Ампициллин
 Гентамицин

№15 тәжірибелік сабақ: Психотропты препараттар. Орталық жүйке жүйесінің депрессиялары. Орталық жүйке жүйесінің қоздырғыштары

2. Сабақтың мақсаты. Идеялар мен білім алуға мүмкіндік беру:

- орталық жүйке жүйесіне әсер ететін есірткілерді қолдану механизмдері мен қолдану ерекшеліктері туралы.
- орталық жүйке жүйесіне әсер ететін дәрілерді қолданудың көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдері туралы.
- орталық жүйке жүйесіне әсер ететін дәрілердің жанама және уытты әсерлері туралы.

3. Оқыту мақсаттары:

- орталық жүйке жүйесіне әсер ететін дәрілердің фармакодинамикасы мен фармакокинетикасы мәселелерін қарастыру.
- орталық жүйке жүйесіне әсер ететін агенттердің негізгі фармакологиялық әсерін көрсетіңіз.
- студенттердің назарын жеке дәрілердің қасиеттерінің ерекшеліктеріне аудару және олардың салыстырмалы сипаттамаларын беру.

4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41
Әдістемелік нұсқау		

1. Антипсихотикалық дәрілер (антипсихотиктер). Анықтама Жіктеу. Фенотиазиннің туындылары: (хлорпромазин, левопромазин, трифазазин, фторфеназин, хлорпромазин, трифлюперазин), тиоксантанның туындылары (хлоропротиксен), бутиофенон (галоперидол, дроперидол), дифенилбутилипидрид «Атипті» антипсихотиктер: дибензодиазепин туындылары (клозапин), тиенобензодиазепиндер (оланзапин, кветиапин), бензамид (сульпирид), бензисоксазол (рисперидон).
2. Антидепрессанттар. Депрессиялық күйлердің жалпы сипаттамасы. Антидепрессанттардың жіктелуі: қайтымсыз (ниаламид, трансамин) және қайтымды (пирдиндол) әрекеттің моноамин оксидазы тежегіштері; моноаминді нейрондық қабылдау тежегіштері: трициклді (имипрамин, амитриптилин, имизин), тетрацикл (мапротилин); таңдамалы серотонинді қабылдау тежегіштері (дулоксетин, сертралин, флуоксетин, флувоксамин, миртазапин, агомелатин, венлафаксин). Антидепрессанттардың моноаминдерді, рецепторларды сақтауға, метаболизмге, қайта қабылдауға әсері.
3. Антидепрессанттарды қолдану. Негізгі жанама әсерлері. МАО ингибиторларының басқа антидепрессанттармен және симпатомиметиктермен әрекеттесуі.
4. Литий препараттары. Литий карбонатының фармакокинетикасы және фармакодинамикасы. Иондар тасымалына, нейротрансмиттерлер мен мембраналық фосфолипидтердің метаболизміне әсері. Негізгі әсерлері. Қолдану. Антипсихотикадан айырмашылығы. Дозалануы Жанама әсерлері мен асқынулары.
5. Ансиолитикалық дәрілер (транквилизаторлар). Бензодиазепиннің туындылары (хлориазепоксид, диазепам, феназепам, медазепам, альпразолам, мидазолам). Серотонин рецепторларының агонисттері (буспирон) Әр түрлі химиялық топтардың ансиолитикасы (амисил). Әсер ету механизмі. Қолдану көрсеткіштері, жанама әсері.
6. Транквилизаторлардың орталық жүйке жүйесінің қызметіне әсері. Зат алмасудың ерекшеліктері. Қолдану. Жағымсыз әсерлер. Күндізгі транквилизаторлар туралы түсінік. Төзімділік. Нашәқорлық. Басқа препараттармен әрекеттесу. Бензодиазепин антагонисттері (флумазенил).
7. Седативтер (бром натрий, валериандық препараттар). Орталық жүйке жүйесіне әсері. Қолдану көрсеткіштері. Жанама әсерлері.
8. Психостимуляторлар. Жіктелуі: пуриннің (кофеиннің), пиперидиннің (пиридрол, меридил, метилфенидат) және сиднониминнің (мезокарб, сиднокарб) туындылары. Кофеиннің әсер ету механизмі. Кофеиннің аденозинді рецепторлармен өзара әрекеттесуі және оның фосфодиэтеразаның белсенділігіне әсері. Кофеиннің орталық жүйке жүйесіне, жүрек жұмысына, тамырлардың тонусына, қан қысымына, асқазан-ішек жолдарына, бүйрек қызметіне әсері. Қолдану. Жоғары жүйке қызметінің түріне байланысты мөлшерлеу ерекшеліктері. Жанама әсерлері. Толеранттылық және есірткіге тәуелділік.
9. Метилфенидат пен мезокарбтың фармакологиялық қасиеттерінің ерекшеліктері. Ұйықтайтын таблеткалар: барбитур қышқылының туындылары (амитал), бензодиазепиндер (нитразепам, триазолам) және әртүрлі химиялық құрылымдардың ұйықтайтын таблеткалары (зопиклон, золпидем). Ұйқыдағы таблеткалар механизмі. Ұйқының құрылымына әсері. Басталу жылдамдығы, ұйықтайтын таблеткалардың

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA —1979— AO «Южно-Казахстанская медицинская академия»	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044-41
Әдістемелік нұсқау		

ауырлығы мен ұзақтығы. Нәтиже. Төзімділік пен есірткіге тәуелділікті дамыту мүмкіндігі. Шығу синдромы. Қолдану. Ұйықтау таблеткаларымен жедел улану.

11. Нормотикалық дәрілер (карбамазепин, вальпро қышқылы, ламотригин, топирамат). Қолдану көрсеткіштері. Жанама әсері.

5. Пәннің соңғы нәтижелеріне жетудің негізгі формалары / әдістері / технологиялары: шағын топтарда жұмыс, пікірталастар.

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету деңгейін бағалау үшін бақылау түрлері: ауызша сұрау, тесттік және ситуациялық тапсырмаларды шешу, рецепт жазу

7. Әдебиет: 1 қосымша

8. Бақылау сұрақтары:

1. Антидепрессанттар. Депрессиялық күйлердің жалпы сипаттамасы.
2. Антидепрессанттардың жіктелуі
3. Антидепрессанттарды қолдану. Негізгі жанама әсерлері. MAO ингибиторларының басқа антидепрессанттармен және симпатомиметиктермен әрекеттесуі.
4. Литий препараттары.
5. Жанама әсерлері мен асқынулары

Рецепт жазу:

Аминазин – Aminazinum(раствор 2,5 % -2 мл № 6; драже 0,025 № 50)

Трифтазин – Triphthazinum(таб. 0,1 № 100)

Хлорпромазин- Chlorpromazinum (драже 0,025 № 50)

Трифлуоперазин- Trifluoperazinum (таб. 0,005 № 100)

Хлорпротиксен – Chlorprothixenum (таб. 0,015 № 50)

Галоперидол – Haloperidolum(раствор 0,5 % -1мл; таб.0,015 № 50)

Дроперидол – Droperidolum (раствор 0,25 % -5 мл № 4)

Клозапин- Clozapinum (таб. 0,05 № 10)

Оланзапин- Olanzapinum (таб. 0,005 № 50)

Сульпирид- Sulpiride(таб. 50 мг № 50)

Рisperидон- Risperidonum (таб.0,002 № 30)

Ниаламид- Nialamidum (таб. 0,025 №50)

Имипрамин- Imipramine (раствор 1,25 % -2 мл № 10; таб.0,025 № 20)

Амитриптилин- Amitriptyline (таб. 0,025 № 10)

Дулоксетин- Duloxetine (таб. 60 мг № 30)

Сертралин- Sertraline (таб. 0,5 № 100)

Флуоксетин- Fluoxetine (капс. 0,02 № 20)

Флувоксамин- Fluvoxamine (таб. 0,05 № 20)

Миртазапин- (таб. 45 мг № 20)

Агомелатин- Agomelatine (таб. 0,025 № 14)

Венлафаксин- Venlafaxine (таб.0,075 № 28)

Хлордиазепоксид –Chlordiazepoxide (драже 0,025 № 100)

Диазепам- Diazepamum (таб. 0,005 № 100)

Феназепам- Phenazepamum (таб 0,001 № 50)

Медазепам- Medazepamum(таб. 0,01 № 10)

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SKMA —1979— 	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы			044-41
Әдістемелік нұсқау			

Мидазолам- Midazolam (раствор 0,5 % -1 мл № 6)
 Буспирон- Buspironum (таб. 0,01 № 20)
 Флумазенил- Flumazenilum (раствор 0,1%-10 мл № 10)
 натрия бромид- Natrii bromidum (раствор 3 %-200 мл)
 настойка валерианы - Tinctura valerianae (50 мл)
 Кофеин бензоат натрия – Coffeinum natrii-benzoas (таб. 0,1 № 6)
 Сиднокарб- Sydnocarbium (таб. 0,005 № 20)
 Нитразепам- Nitrazepamum (таб. 0,005 № 20)
 Зопиклон- Zopiclonum (таб. 0,0075 № 5)
 Карбамазепин- Carbamazepinum (таб. 0,2 № 10)
 Ламотриджин- Lamotriginum (таб. 0,1 № 10)

Топты анықтау:

Аминазин
 Трифтазин
 Хлорпромазин
 Трифлуоперазин
 Хлорпротиксен
 Галоперидол
 Дроперидол
 Клозапин
 Оланзапин
 Сульпирид
 Рисперидон
 Ниаламид
 Имипрамин
 Амитриптилин
 Дулоксетин
 Сертралин
 Флуоксетин
 Флувоксамин
 Миртазапин
 Агомелатин
 Венлафаксин
 Хлордiazепоксид
 Диазепам
 Феназепам
 Медазепам
 Мидазолам
 Буспирон
 Флумазенил
 натрия бромид
 настойка валерианы
 Кофеин бензоат натрия
 Сиднокарб
 Нитразепам
 Зопиклон

ОҢТҮСТІК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы	044-41	
Әдістемелік нұсқау		

Карбамазепин
Ламотридж

Қосымша 1

Негізгі:

1. Фармакология :оқу құралы = Фармакология : учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М. : "Литтерра", 2016. - 504 бет
2. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқуқұралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы :Эверо, 2016. - 148 бет.с.
3. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа,2015.- 720 с.
4. Аляутдин, Р. Н. Фармакология : учебник.- М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с. :
5. Харкевич, Д. А. Фармакология :оқулық. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
6. Рахимов, Қ. Д. Фармакология :оқуқұралы. - Алматы : ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
7. Орманов, Н. Ж. Фармакология. 1-кітап :оқулық / Н. Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы :Эверо, 2013. - 656 бет.с.
8. Орманов, Н. Ж. Фармакология. 2-кітап :оқулық / Н. Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы :Эверо, 2013. - 512 бет.с.
9. Фармакология : учебник / под ред. Р. Н. Аляутдина. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.

Ағылшын тілінде:

1. Katzung , Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text] : textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.] : McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.
2. Goodman end Gilman's , A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text] : textbook / Goodman & Gilman's A. ; editor L. L. Brunton . - 13 nd ed. - New York : McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология :нұсқаулық = Фармакология : руководство / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М. : "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т. А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М. Малдыбаева.- Алматы : Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
4. Фармакология антимикробных средств : учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы : Литер Принт. Казахстан, 2016.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы	044-41	
Әдістемелік нұсқау		

5. Фармакология: руководство к лабораторным занятиям : учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп. ; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.
6. Фармакология негіздері және рецептурасы : оқулық / М. З. Шайдаров [ж/б.]. - Астана :Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
7. Основы фармакологии с рецептурой : учебник / М. З. Шайдаров [и др.]. - Астана :Ақнұр, 2014. - 406 с.
8. Орманов, Н. Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология : оқуқұралы .- Шымкент : "RISO", 2013. - 76 бет.с.
9. Орманов, Н. Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология :оқуқұралы / Н. Ж. Орманов, Н. Р. Сырманова, Л. Н. Орманова; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚММА. - Алматы: Эверо, 2012. - 102 бет.с.

Электронды басылымдар:

1. Kharkevitch, D. A. Pharmacology [Электронный ресурс] :textbookformedicalstudents / D. A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск
2. Фармакология [Электронный ресурс] :оқуқұралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология : учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М. : "Литтерра", 2016.
3. Курс лекций по фармакологии для студентов стоматологического факультета. Стикеева Р.Қ., Коранова Т.С. , 2014 <https://aknurpress.kz/login>
4. Гаевый Михаил Дмитриевич, Фармакология с рецептурой [Текст] : учебник / М. Д. Гаевый, Л. М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М. : ООО "Издательство "Кно Рус", 2016. <http://elib.kaznu.kz>
5. Орманов Н.Ж., Сырманова Н.Р., Орманова Л.Н. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология-Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/743/
6. Стикеева Р.К. Фармакология – 1 - учебное пособие. - Р.К.Стикеева.- Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2742/
7. Стикеева Р.Қ. Фармакология-I (жалпы медицина факультеттерінің студенттеріне арналған).- оқу құралы.- Стикеева Р.Қ. – Алматы Эверо.- 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2741/
8. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-1. Алматы. «Эверо» ЖШС. 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/735/
9. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-2. «Эверо» ЖШС. Алматы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/736/

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН
MEDISINA
AKADEMIASY

SOUTH KAZAKHSTAN
MEDICAL
ACADEMY

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ

АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»

Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы

044-41

Әдістемелік нұсқау

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН
MEDISINA
AKADEMIASY

SOUTH KAZAKHSTAN
MEDICAL
ACADEMY

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ

АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»

Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы

044-41

Әдістемелік нұсқау